

יבמות ס

רב דימי מעשה בריבה אחת בהיתלו שהיתה מכבדת את הבית, ורבעה כלב כופרי מאחריה, והכשירה רבי לכהונה הבהרת הפסיקה של רבי: אמר שמואל: ולכהן גדול משמע שרק בגלל שהיה ביאה שלא כדרכה היא כשרה – אבל ביאה כדרכה היה פוסלה קושי על ההבהרה: בימי רבי כהן גדול מי הוה? תירוץ: אלא ראוייה לכהן גדול	רב שימי בר חייא כשרה לכהונה חיזוק מברייתא: נבעלה למי שאינו איש, אף על פי שבסקילה - כשרה לכהונה	נבעלה לבהמה
---	--	-------------

שאלה: אי"ל רבא מפרקין לרבא אשי: מנא הא מילתא דאמור רבנן אין זנות לבהמה?

תשובה: דכתיב: (דברים כ"ג) **לא תכיא אתען זונה ונחירי לזכר**, ותנן: **אתנן כלב ומחיר זונה - מותרין, משום שנאמר**: (דברים כ"ג) **זכר שניהם, שנים ולא ארבעה**.

דברים פרק כג פסוק יט

לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ה' אלקיך לכל נדר כי תועבת ה' אלקיך גם שניהם

	לא ישא, ואם נשא - נשוי	אנוסת עצמו ומפותת עצמו
	לא ישא, ואם נשא:	אנוסת חבירו ומפותת חבירו
וחכמים אומרים: הולד כשר	ר' אליעזר בן יעקב אומר: הולד חלל	

אם נשא - נשוי.

דן: אמר רב הונא אמר רב: ומוציא בגט.

קושי על הדין: ואלא הא דקתני: **אם נשא - נשוי!** משמע שאפשר להישאר נשוי.

תירוץ: אמר רב אחא בר יעקב: לומר, שאין משלם קנס במפותת.

עוד קושי על רב: והא רב ור' יוחנן דאמרי תרויהו: בוגרת ומוכת עץ לא ישא, ואם נשא - נשוי; הטעם שמותר שם להישאר נשוי - כי סופה להיות בוגרת תחתיו, סופה להיות מוכת עץ תחתיו, הכא נמי, סופה להיות בעולה תחתיו! קשיא.

אנוסת חבירו ומפותת חבירו לא ישא, ואם נשא - ר' אליעזר בן יעקב אומר: הולד חלל, וחכמים אומרים: הולד כשר.

פסיקת הלכה: אמר רב הונא אמר רב: הלכה כר' אליעזר בן יעקב, וכן אמר רב גידל אמר רב: הלכה כרבי אליעזר בן יעקב.

גירסה אחרת: אמר רב הונא אמר רב: מאי טעמא דרבי אליעזר בן יעקב? סבר לה כרבי אלעזר. **פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות - עשאה זונה!**

קושי: ומי סבר לה כותיה? והא קיימא לן משנת ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי, ואילו בהא אמר רב עמרם אמר רב: אין הלכה כרבי אלעזר! קשיא.

רב אשי אמר: ביש חלל מחייבי עשה (כהן גדול לישא בתולה) קמיפלגי,

	רבי אליעזר בן יעקב	חכמים
דעותיהם	אנוסת ומפותת חבירו - הולד ממזר	הולד כשר
הבסיס למחלוקת	יש חלל מחייבי עשה	אין חלל מחייבי עשה
הטעם לדבריהם	אצטנע וארופה וחצרה זונה את אצרה לא יקח כי אם כתוצרה וגוי, וכתוב: ואם יחצץ זרעו כעניו אכולהו	אצרה הפסיק הענין

איך דורש ר' אליעזר בן יעקב את הפסוק של חכמים: **אצרה** - למעוטי נדה.

הבאת ברייתא כפי שיטת ר' אליעזר בן יעקב: כמאן אזלא הא דתניא: **מאלה אתה עושה**

חלל, ואי אתה עושה חלל מנדה, כמאן? כרבי אליעזר בן יעקב.

קושי על שיטת ר' אליעזר בן יעקב: ורבי אליעזר בן יעקב, נכתביה **לאצרה** לבסוף! קשיא.

רבי מאיר ור' יהודה	רבי יוסי ורבי שמעון
מטמא לה	אין מטמא לה
אחותו ארוסה	אין מטמא לה
אנוסה ומפותה	ר' שמעון - אין מטמא לה שהיה ר' שמעון אומר: ראויה לכ"ג - מטמא לה, שאין ראויה לכ"ג - אין מטמא לה
בוגרת	מטמא לה

רבי מאיר ור' יהודה	רבי יוסי ורבי שמעון
פרט לאנוסה ומפותה	פרט לאנוסה ומפותה ומוכת עץ קושי: ורבי יוסי מדשבקיה לבר זוגיה, מכלל דבמוכת עץ כרבי מאיר סבירא ליה, מנא ליה? <u>תירוצ</u> : מצא היתה צא"ע. קושי: והא אפיקתיה! <u>תירוצ</u> : חדא מצא היתה, וחד מצא"ע.
אפר צא היתה צא"ע	מי שהוייתה על ידי איש, יצאה זו שאין הוייתה על ידי איש – הוא מטמא למוכת עץ
הקרוכה	לרבות הארוסה לרבות ארוסה שנתגרשה קושי: הא אמר רבי שמעון: ראויה לכהן גדול - מטמא לה, שאין ראויה לכהן גדול - אין מטמא לה! <u>תירוצ</u> : שאני התם, דרבי רחמנא קרוכה. קושי: אי הכי, מוכת עץ נמי רבי. <u>תירוצ</u> : קרובה אחת, ולא שתים. קושי: ומה ראית? <u>תירוצ</u> : הא אתעביד בה מעשה בגופה (מוכת עץ) הא לא אתעביד בה מעשה (ארוסת שנתגרשה).
אצ"ו	לרבות את הבוגרת קושי: והא אמר ר' שמעון: כתולה - בתולה שלימה משמע! <u>תירוצ</u> : טעמא דידיה נמי התם מהכא, דדריש הכי: מד אצ"ו לרבות הבוגרת, מכלל ד כתולה - בתולה שלימה משמע
	לרבות הבוגרת קושי: הא למה לי קרא? והאמר רבי מאיר: כתולה - אפילו. מקצת בתולה משמע! <u>תירוצ</u> : איצטריך, סלקא דעתך אמינא נילף כתולה כתולה מהתם, מה להלן נערה, אף כאן נמי נערה, קא משמע לן

תניא, ר' שמעון בן יוחאי אומר: גיורת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד - כשירה לכהונה, שנאמר: (במדבר לא) **וכא הטיב כנשים אשר לא יגעו משכב זכר החו צכא, והרי פנחס עמהם.**

ר' שמעון בן יוחאי	חכמים
גיורת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד - כשירה לכהונה	עבדים ולשפחות
וכא הטיב כנשים אשר לא יגעו משכב זכר החו צכא	

קושי על ר' שמעון בר יוחאי: אי הכי, בת שלש שנים ויום אחד נמי!
תירוצ: כדרב הונא; דרב הונא רמי, כתיב: (במדבר לא)

כא אשה יועת איש משכב זכר החו, וכתיב: וכא הטיב כנשים אשר לא יגעו משכב זכר החו צכא

↓
הא אינה יודעת (לא נבעלה) - קיימו,
מכלל דהטף בין ידעו בין לא ידעו - קיימו;
הוי אומר: בראויה ליבעל הכתוב מדבר.

תירוצ לתירוצ: תניא נמי הכי: **וכא אשה יועת איש - בראויה ליבעל הכתוב מדבר, אתה אומר: בראויה ליבעל, או אינו אלא נבעלה ממש? כשהוא אומר: וכא הטיב כנשים אשר לא יגעו משכב זכר, הוי אומר: בראויה ליבעל הכתוב מדבר.**

וכא אשה יועת איש	וכא הטיב כנשים אשר לא יגעו משכב זכר
ראויה ליבעל	אינה ראויה ליבעל